

DE RANGKOK.

In aflevering 4 las ik een stukje over *De Rangkoks* en ga daar gaarne nog even op door.

Een verschil tusschen mannetje en vrouwtje is op het oog bijna niet te zien. De kleur der veeren is gelijk; het lichaam van het vrouwtje en haar kop zijn echter een weinig kleiner, dan die van het mannetje.

Buiten dit is nog een klein verschil waar te nemen aan den kop. De oogen van het vrouwtje zijn zwart-wit, die der mannetjes zwart-rood; buitendien heeft het mannetje op den hoorn eene zwarte streep (Fig. 1, lijn *a—b*), dat het vrouwtje niet heeft en is de achterkant van den hoorn (*c*), waar deze naar de kop is toegekeerd zwart, terwijl dit bij het vrouwtje donker-rood is met een paar zwarte vlekken.

De vlucht van het mannetje is ± 1.55 M., die van het vrouwtje ± 1.35 M.

Op bijgaande foto (Fig. 2), ziet men, met de vleugels uitgespreid een mannetje (links) en een vrouwtje (rechts), die daar voor ligt, is ook een vrouwtje, pas geschoten.

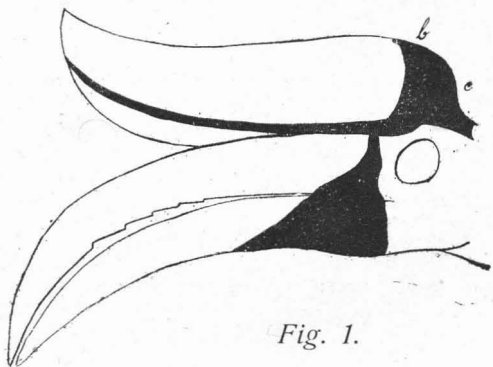

Fig. 1.

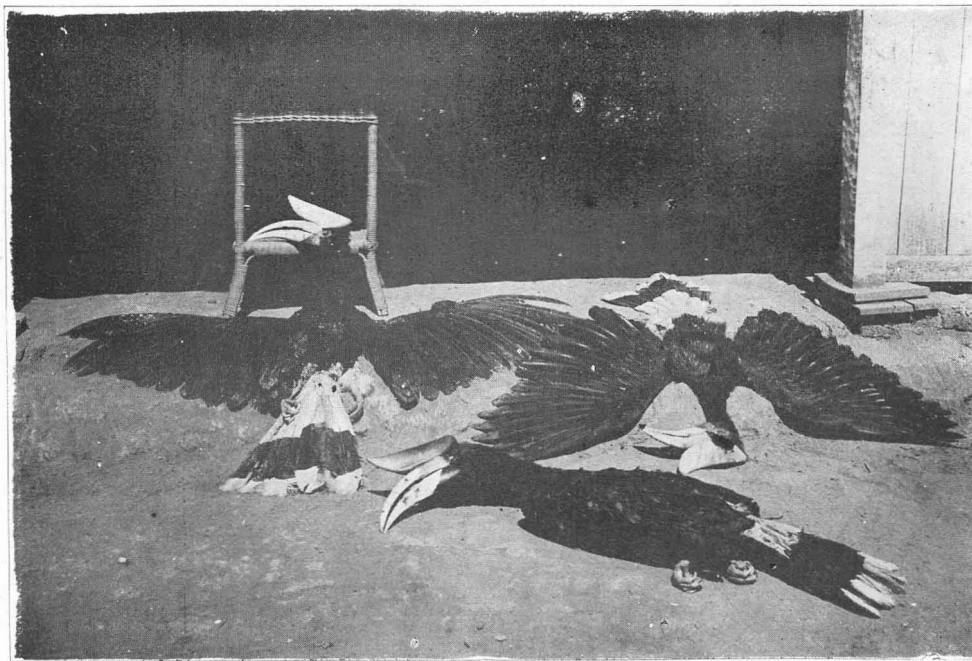

Fig. 2.

Het is vrij lastig deze vogels te benaderen en buitendien zitten ze gewoonlijk in hooge boomen. Bij het vliegen maken ze een eigenaardig ruischend geluid; op grooten afstand hoort men ze reeds aankomen.

Hunne nesten bouwen ze gelijk de specht in hollen. Zoodra het vrouwtje begint te broeden, wordt de opening van het hol door het mannetje met klei dichtgemaakt. Alleen eene kleine opening blijft open, waardoor het vrouwtje ademt en gevoed wordt.

Niettegenstaande ik eene premie aan de bevolking heb uitgelooft voor zoo'n nest heb ik er tot nu toe nog geen gekregen. Het zou wel interessant zijn te weten, of deze dieren hunne nesten zelf uithouden of dat ze het in holle boomen maakten. Wel heb ik vroeger zoo'n nest gezien, maar niet nader onderzocht. Ik geloof niet, dat ze in staat zijn hun nest zelf uit te hollen, daar de hoorn op den snavel hun zou bemoeilijken. Jammer is het, dat bij het uitdrogen der kop de hoorn van kleur verschiet. Zou hier niets tegen te doen zijn? Wel kan men de kleur weer te voorschijn brengen door met een mesje den hoorn af te krabben, maar hiermede wordt hij hoe langer hoe dunner. Deze Rangkoks laten zich slechts eenige maanden van het jaar zien en wel wanneer de Waringin-boomen vruchten dragen. De andere maanden trekken ze dieper het bosch in of trekken naar andere plaatsen om hun voedsel te zoeken.

Dit is echter niet het geval bij de Poespoesano, deze blijven het geheele jaar door op de plaats.

Aan het verzoek van Dr. K. een exemplaar te sturen, zal ik gaarne voldoen, maar moet hiermede wachten, totdat ik een mannetje en vrouwtje heb, geschikt om op te zetten.

TH. J. M. DE VILLENEUVE.

EEN PARASIE TVLIEG.

Eenigen tijd geleden vond ik op het tuinpad onder een *Manggis*-boom een mooie, groote, geelharige rups. Vlug en levendig kroop ze voort; ze had blijkbaar haast. Ik pakte ze op en nam ze mee naar school, waar ik haar een plaatsje gaf in een groote stopflesch, die ik sloot met een passend deksel. Slechts een kiertje voor luchtverversching liet ik open. Daar zat de langharige gast met een *Manggis*-blad in haar glazen paleis. Ik had haar het blad gegeven om haar niet geheel zonder voedsel te laten. Ze gedroeg zich echter zeer eigenaardig.

Van het blad at ze niet: misschien was dat niet naar haar smaak, of had ze zich van te voren al zat gegeten? Hierin school de eigenaardigheid dan ook niet. Maar de meeste groote rupsen, die ik tot heden heb opgesloten, hielden zich vrij rustig in haar gevangenis, schikten zich in haar lot en begonnen zich, misschien bij gebrek aan betere bezigheid, maar in te spinnen. Niet alzo deze rups; onrustig kroop ze heen en weer door de flesch. Wel spon ze haar draden af, want langs alle kanten was de flesch ± 1 dM. hoog met fijne glanzende draden bekleed, maar van inspinnen kwam niets. Uit een en ander meende ik te mogen opmaken, dat de rups de wandelende provisiekast was van de larven eener Sluipwesp. Ik wachtte dus af wat er komen zou.

Nadat het dier een paar dagen zoo te keer was gegaan, vond ik het dood liggen in de flesch. Nog altijd verwachtende sluipwespen te krijgen, liet ik de doode rups stilletjes liggen, tot ik na misschien een dag of drie bij de doode rups 30 bruine, langwerpige coconnetjes van ruim $\frac{1}{2}$ cM. lengte zag liggen. Daar zijn nu de sluipwespen, dacht ik. Alleen vond ik het vreemd, dat de coconnetjes zoo groot waren en zich geheel buiten de rups bevonden. Ik liet alles rustig liggen en na een week ongeveer zat de flesch vol gewone kamervliegen.